

1. Salaperäinen luonto

Metsät ovat täynnä kiehtovia asioita ja ilmiöitä. Miksi jokin puu on lyhyempi kuin toinen? Missä erilaiset metsän eläimet asuvat? Mitä tapahtuu, kun maa jäätyy talvella? Lasten luontainen uteliaisuus auttaa metsän ilmiöihin tutustumisessa.

Ennakovalmistelut ja tarvikkeet: Hyvä metsäalue luontoon tutustumiselle, ulkoiluun sopiva vaatetus, kamera (jos luonnon merkkejä ja löytöjä halutaan valokuvata), lehtiöitä ja kyniä muistiinpanoja varten, kerhotila tms. luonnonmerkkien tutkimista ja tallentamista varten (hyvällä kelillä koko toiminta voi tapahtua ulkona).

Kesto: 45–60 minuuttia.

Toimintakerta 1: Luontopolku

Lapset kulkevat pienissä ryhmissä aikuisten kanssa metsässä ja tekevät reitin varrella olevia tehtäviä. Rastien löytäminen sekä niihin vastaaminen on lapsista yleensä jännittävää. Luontopolku on helppo rakentaa vaikka lähimetsään tai tutun pururadan varrelle. Luontopolun avulla lähimetsäkin näyttäytyy uudessa valossa. Voitte käyttää myös valmista luontopolkua.

Ennakovalmistelut: Valitkaa tutustuttava alue etukäteen. Jos alue on tuntematon, tarkastakaa maasto ja suunnitelkaa reitti. Tehkää luontopolun varten tehtävätauluja ja merkitkää reitti etukäteen esim. kuitunauhoilla.

Esimerkkitehtäviä:

- Tunnista 5 kasvia merkityltä alueelta. (Merkitään tehtävätaulun viereen tai lähettyville haluttu alue, jolla on useita erilaisia kasveja.)
- Mikä puulaji on kyseessä? (Laitetaan kuva puusta tai merkitään puu tehtäväalueella.)
Mikä eläin? (Kuva tunnistettavasta eläimestä.)

KOKO SUMA LEIKKI/

Toimintakerta 2: Luontotaide

Kerätään metsästä erilaisia asioita, kuten keppejä, kukkia, kasveja, kiviä. Aikuiset voivat opastaa samalla kasvien tunnistamisessa. Mietitään yhdessä, mitä eri luonnonaineista voi askarrella. Rakennetaan kerätyistä materiaaleista erilaisia taideteoksia, esim. puiden lehdistä kollaasi.

Toimintakerta 3. Talvinen metsä

Tutustutaan metsäneläinten talvehtimiseen ja luonnossa tapahtuviin muutoksiin talven tullessa. Kävelyretkellä metsään tarkkaillaan spontaanisti eläimiä ja ympäröivää luontoa: Mitä näkyy, mitä kuuluu, tuoksuuko talvella joltakin, miltä varpuun jäänyt mustikka maistuisi?

Ennakovalmistelut: Ohjaaja voi etukäteen miettiä erilaisia kysymyksiä ja pohdinnan kohteita, joita käydään läpi kävelyretken aikana. Pohditaan esim. eläinten talvea: Miten karhut talvehtivat, mitä linnut tekevät talvisin, miksi oravat ja jänikset vaihtavat väriään?

2. Kylän tai majan rakennus

Hyvä tapa siirtää tietoa menneestä on rakentaa entisajan kyliä ja kaupunkeja. Samalla voidaan puuhata ulkona ja kukin voi tehdä sitä, mitä parhaiten taitaa. Menneen ajan kyliin ja kaupunkeihin toimii hyvin johdatuksena muun muassa Mauri Kunnaksen Koiramäki-kirjat. Vähemmän esivalmistelua vaatii majan rakennus, johon voi myös liittää halutessaan tarinan/jutustelua esimerkiksi metsän eläinten asumuksista.

Ennakovalmistelut ja tarvikkeet: Kartoittakaa ennakkoon paikkoja kylälle/kaupungille/majalle, narua, saha, käsipora, hiomapaperia, puukko ym. tarpeellisia työkaluja., ensiaputarvikkeet

Kesto: 60–120 min

Aloitus: Kokoonnutaan aloituspiiriin ja mietitään miltä entisajan kylässä/kaupungissa näytti tai minkälaisia majoja osallistujat ovat nähneet tai rakentaneet aikaisemmin rakentaneet. Suunnitellaan mitä haluttaisiin yhdessä rakentaa.

Toiminta: Rakennetaan kylä/maja. Kylään voi tehdä rakennusten lisäksi myös muun muassa lampaita, aitoja, katuja jne. Majaa voi sisustaa erilaisilla luonnontarvikkeilla.

Lopetus: Käydään läpi, mitä erilaisia juttuja ehdittiin tehdä ja mikä rakentamisessa oli hauskaa ja mikä haasteellista.

Huom! Ottakaa jokamiehenoikeudet huomioon luonnonmateriaaleja käyttäessänne. Lasten kanssa voi myös puhua jokamiehenoikeuksista – mitä saa/ei saa tehdä.